

PRESSMEDDELANDE nr 115/24

Luxemburg den 29 juli 2024

Domstolens dom i de förenade målen C-112/22 CU och C-223/22 ND | (Socialt bistånd – Indirekt diskriminering)

Socialt bistånd: Varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares rätt till en åtgärd för social trygghet, socialt bistånd eller socialt skydd får inte villkoras av att de har varit bosatta i minst tio år i en medlemsstat

En medlemsstat får inte göra varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares rätt till en åtgärd för social trygghet, socialt bistånd eller socialt skydd beroende av villkoret, som även gäller för medlemsstatens egna medborgare, att de ska ha varit bosatta i den medlemsstaten i minst tio år, varav de två senaste åren utan avbrott. Det är även förbjudet för medlemsstaten att straffbelägga lämnandet av osann försäkran om ett sådant rättsstridigt bosättningsvillkor.

Två tredjelandsmedborgare som är varaktigt bosatta i Italien anklagas för att ha gjort sig skyldiga till brott. De har nämligen undertecknat ansökningar om "medborgarlön", en social förmån som syftar till att garantera existensminimum, och härvidlag osant intygat att de uppfyllde villkoren för att beviljas denna förmån, inbegripet kravet på minst tio års bosättning i Italien, varav de två senaste åren utan avbrott. På grundval av sina ansökningar erhöll de otillbörligen medborgarlön till ett belopp om 3 414,40 euro, respektive 3 186,66 euro. Domstolen i Neapel (Italien) har ombett EU-domstolen att avgöra huruvida detta bosättningsvillkor är förenligt med direktivet om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgare.¹

EU-domstolen finner inledningsvis att det aktuella bosättningsvillkoret **utgör indirekt diskriminering av varaktigt bosatta tredjelandsmedborgare**. Även om detta villkor även är tillämpligt på landets egna medborgare, påverkar det främst personer som inte är medborgare i landet, däribland varaktigt bosatta tredjelandsmedborgare.

EU-domstolen prövar därefter huruvida denna skillnad i behandling kan motiveras av att de egna medborgarna och de varaktigt bosatta tredjelandsmedborgarna befinner sig i olika situationer på grund av sin respektive anknytning till den berörda medlemsstaten. EU-domstolen konstaterar härvidlag att det **i nämnda direktiv uppställs ett krav på laglig och oavbruten bosättning i fem år i en medlemsstat** för att en tredjelandsmedborgare ska kunna beviljas ställning som varaktigt bosatt i den medlemsstaten. Unionslagstiftaren har nämligen ansett att **denna period ska anses vara tillräcklig för att det ska föreligga en rätt för tredjelandsmedborgare till samma behandling** som medlemsstatens egna medborgare, bland annat i fråga om åtgärder för social trygghet, socialt bistånd och socialt skydd. **En medlemsstat kan således inte ensidigt förlänga den bosättningsperiod som krävs enligt direktivet** för att en varaktigt bosatt tredjelandsmedborgare ska behandlas på samma sätt som medlemsstatens egna medborgare i fråga om dylika åtgärder.

Slutligen påpekar EU-domstolen att **den berörda medlemsstaten inte heller får straffbelägga** lämnandet av osann försäkran om ett bosättningsvillkor som strider mot unionsrätten.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. EU-domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för EU-domstolen.

Domen i [fulltext och eventuellt en resumé](#) av domen publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106

Håll dig uppdaterad!

¹ Rådets [direktiv 2003/109/EG](#) av den 25 november 2003 om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning.